

5.16 ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν ^Τ λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν
 μισθὸν αὐτῶν. **3** σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνῶτω
 R12,8 ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, **4** ὅπως ᾗ σου ἡ
 6.18 ἐλεημοσύνη· ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν
 τῷ κρυπτῷ ^Τ ἀποδώσει σοι ^Τ.

2! **5** Καὶ ὅταν ἐπροσεύχησθε, οὐκ ἔσεσθε ὡς οἱ ὑποκρι-
 ταί, ὅτι φιλοῦσιν ^Τ ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνί-
 1! αῖς τῶν πλατειῶν ἐστῶτες ^Τ προσεύχεσθαι, ὅπως ^Τ φανῶ-
 2! σιν τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ^Τ ἀπέχουσιν τὸν
 μισθὸν αὐτῶν. **6** σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἵσελθε εἰς τὸ
 2Rg4,33 Mc1,35p ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ
 4! πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν
 τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ^Τ.

1Rg18,26-29 Eccl5,1
 Sir7,14·5,47!

32p

7 Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὥσπερ οἱ ἑ- ⁴³
 θνικοί, δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰς-
 ακουσθήσονται. **8** μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδεν γὰρ ὁ
 πατήρ ὑμῶν ὃν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐ-
 τόν·.

9-13: L11,2-4

7,11; 23,9 Is63,16; 64,7
 Sap2,16 Sir23,1,4 Jub
 1,24s 1P1,17!·M11,6
 Is29,23 Ez36,23
 J17,6; 12,28 |
 4,17!·7,21; 12,50p;
 18,14; 21,31; 26,42p
 Act21,14·1Mcc3,60

9 Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς·
 Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·
 ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
10 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·
 γενηθήτω τὸ θέλημά σου,
 ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ ^Τ γῆς·

2 ^Τ αμην **κ*** 13 • **4** ^ς 3 2 4 1 **κ*** | 3 4 2 1 D | 1 2 4 Δ | 1-4 3 33 | txt **κ**¹ B K L W Z^{vid} Θ
 f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 **℣** | ^Τ αὐτος D W Δ f¹ 565. 579. 1241.
 (700. / 2211) **℣** h q sy^{p,h} | txt **κ** B K L Z Θ f¹³ 33. 892. 1424. / 844 lat sy^{s,c}; Or | ^Τ εν τω
 φανερω K L W Δ Θ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 **℣** it sy^{s,p,h} | txt **κ** B D Z
 f^{1.13} 33 aur ff¹ k vg sy^c co; Or • **5** ἐπροσευχη ουκ εση (**κ***) D K L W Δ Θ f¹³ 33. 565.
 579. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 **℣** k q sy^{c,p,h} | txt **κ**² B Z f¹ 892 lat sy^{hmg} co | ^Τ στηναι
 D it sy^{c,p} | ^Τ και (-13) προσευχομενοι D 13 it | ^Τ αν W Δ Θ 565. 579. 700. 1241. / 844
℣ | ^Τ 1 οτι K L W Δ Θ 565. 579. 1241. 1424. / 844 **℣** f • **6** ^Τ (4 v.l.) εν τω φανερω K L
 W Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 **℣** it sy^{p,h} | txt **κ** B D Z f¹ aur
 ff¹ k vg sy^{s,c} co; Or Eus • **7** ὑποκριται B 1424 sy^c mae • **8** ὁ θεος ο πατηρ υμων **κ**^{1a}
 B sa mae | ο πατηρ υμων ο ουρανιος 892^c. 1424 sy^h; (Or)^{pt} | txt **κ**^{1b} D K L W Z Δ Θ
 0170^{vid} f^{(1).13} 33. 565. 579. 700. 892*. 1241. / 844. / 2211 **℣** latt sy^{s,c,p} bo; Or^{pt} | ἄνοιξαι
 το στομα D h • **9** ἄνω ουρανῷ mae; Didache • **10** ^ο D* a b c k bo^{mss}; Tert Cyp | ^Τ της
 D K L Θ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 **℣** | txt **κ** B W Z Δ f¹

11 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον·

12 καὶ ἄφες ἡμῖν ἃ ὀφειλήματα ἡμῶν,

ὥς καὶ ἡμεῖς ἄφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·

13 καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,

ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. [†]

⁴⁴
^{VI} **14** Ἐὰν ὁ γὰρ ἀφῇτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος·

15 ἐὰν δὲ μὴ ἀφῇτε τοῖς ἀνθρώποις [†], οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

⁴⁵
^X **16** Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὥς οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί, ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, [†] ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. **17** σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, **18** ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων· ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ ἀποδώσει σοι [†].

19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν· **20** θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει καὶ ὅπου

Prv 30,8 · Prv 3,28; 27,1
Act 7,26! |
14s; 18,21-35 Sir 28,2

26,41p Ps 17,30 Θ; 26,2
Sir 33,1 1K 10,13 J1,13s
2P2,9 · 5,37; 13,19.38
J17,15 2Th 3,3 2T4,18
14s: Mc 11,25s · 12! Kol
3,13!

4,2; 9,15 Act 13,2s
2K 11,27 Is 58,5
L 24,17

1!

2! |

4!

19-21: L12,33s

Is 51,8 · Job 24,16

19,21p 1T 6,19 Sir
29,10s 4Esr 7,77

12 τὴν ὀφειλὴν Didache | τα παραπτώματα Or | ἁφιομεν D L W Δ Θ 565 co? |
αφιομεν x² K f¹³ 579. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 M co?; Didache | txt x* B Z f¹ vgst
sy^{p,h} • **13** [†] αμην 17. 30. 288* vg^{cl} | (1Chr 29,11-13) οτι σου εστιν η βασιλεια και η
δυναμις και η δοξα εις τους αιωνας αμην K L W Δ Θ f¹³ 33. 288c. 565. 579. 700. 892.
1241. 1424. / 844 M f q sy^h bo^p (g¹ k sy^{c,p} sa) | οτι σου εστιν η δυναμις και η δοξα εις
τους αιωνας Didache | οτι σου εστιν η βασιλεια του πατρος και του υιου και του
αγιου πνευματος εις τους αιωνας αμην 1253 | txt x B D Z 0170 f¹ / 2211 lat mae
bo^p; Or • **14** ° D* L sa^{ms} | ἁ p) εν τοις ουρανοις Θ it | p) ουρανιος τα παραπτώματα
υμων L f¹³ / 844 lat sa^{mss} bo mae; Did • **15** [†] τα παραπτώματα αυτων B K L W Δ Θ
f¹³ 33. 565. 579. 700. 892c. 1241. 1424. / 844. / 2211 M (b) f q sy^{c,h} sa bo^p | txt x D f¹
892* lat sy^p mae bo^p | ὑμιν αφησει x (c sy^c) | υμων αφησει υμιν D 1241 it vg^{cl} sy^{p,h}
• **16** ὥσπερ K L W Γ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 M | txt x B D Δ f¹ 892.
/ 2211 | ἑαυτων B | ἁ οτι K L W Γ Δ Θ 33. 579. 892. 1241. 1424 M lat | txt x B D
f^{1,13} 565. 700. / 844. / 2211 it • **18** νηστευων τοις ανθρωποις B (k) | bis τω κρυπτω K
L W Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M | κρυφια et κρυφαιω
D* | bis κρυφαιω D¹ | txt x B f¹ | ἁ (4. 6 v.l.) εν τω φανερω Δ 579. 1241. / 2211 pm it